

Pelegrinatge a Estremera

written by Vicenç Relats | 5 de juny de 2018

Un fil rogent s'alça al cel del Vallès en clarejar aquest primer dissabte de juny, quan encetem l'estrany pelegrinatge cap a la presó d'Estremera. Hi anem a veure l'amic Jordi Turull, el diputat i exconseller paretà que torna a estar-hi tancat des del 23 de març, l'endemà que hagués presentat al Parlament la candidatura per ser investit president de la Generalitat, en una sessió interrompuda, prou il·lustratiu de la qualitat de les garanties democràtiques que l'assisteixen.

Amb un punt d'esgarrifança al cos, a dos quarts de set iniciem el trajecte en cotxe des de la casa d'acollida El Xiprer, de Granollers. Les cartes solidàries creuades entre el Jordi i membres de l'associació Amics del Xiprer, de la qual és membre, han estat en l'origen d'aquesta expedició de fraternitat vallesana, integrada per Mercè Riera, Ramon Daví, Carles Brossa i un servidor. "Des d'aquest xiprer, que és el teu també, et dediquem un pensament diari: torna aviat a casa", se li ha dit en una carta col·lectiva que ja li ha arribat.

Avui tindrem quaranta minuts per veure'l, rere un vidre, i hem de ser-hi a les tres en punt, per visitar-lo a les 15.40 h, al primer torn. Som-hi.

Emprenem la ruta fins a la presó madrilenya per autopista, sorprenentment via València. És el que recomanen la seva dona i la germana, la Blanca i la Isabel, que tenen el camí apamat i avui ens cedeixen la visita setmanal ordinària de cada dissabte. El dia abans, divendres, el Jordi va poder rebre la visita de les dues filles i els nebots, en el vis a vis familiar que els correspon un cop al mes sense un vidre que els separi, junt amb el que mensualment té amb la parella.

Poc trànsit a la carretera, la processó va per dins. Un suc de

taronja a l'àrea de Benicarló ens recarrega de vitamina C, que prou ens convé. En arribar a València i tornar cap a Madrid, s'acaben els peatges. L'A-3, la dita Autovia del Este –sempre mirat des de Madrid, és clar– travessa de franc les terres de Castella-la Manxa, unes terres de secà regades per una primavera generosa i que fan molt de goig, en un mosaic de camps de cereals que alterna tons verds, groguencs i marronosos.

Just a la una del migdia som a Estremera, al restaurant El Quijote, dins d'un veïnat de cases a tocar de la carretera. A dos quilòmetres de la presó, El Quijote s'ha fet un lloc de parada obligada pels que visiten els presos polítics catalans. Tot just arribem, a fora ja ens han saludat amb un "Bon dia". Ha estat en Francesc Garcia, nascut a Cardona fa 74 anys i que viu a Estremera en fa 35, i que informalment ha fet de comitè de benvinguda. Ens ha presentat l'Antoni Picazo, l'amo, un cuiner terrassenc que es va fer càrrec de l'establiment ara fa cinc anys, després de fer tot un periple. Hi ofereix plats tan catalans com la crema, la coca de Llavaneres i fins i tot botifarra amb mongetes del ganxet. És remarcable la complicitat amb què el Toni i el Francesc tracten els familiars i amics dels presos catalans i la defensa que fan de les maneres pacífiques i democràtiques de la seva causa.

Abans de marxar identifiquem almenys dues taules més on parlen català: en una, els sogres i el cunyat de Raül Romeva i, en una altra, amics de Joaquim Forn de l'Ajuntament de Barcelona. Ens saludem i vet aquí que alguns ja ens coneixem i constatem que el món és petit però el patiment que ens convoca, molt gran. Ens encoratgem a completar el camí que ens ha portat aquí. La conversa amb el Francesc i l'Antoni d'Estremera ens ha distret l'estona, però ara ve l'hora de la veritat. De l'expedició, només la Mercè ha entrat mai abans a visitar persones recluses i no sabem fer-nos el càrrec de tenir-hi persones amigues, pacífiques i estimades, tan injustament privades de llibertat.

Ens dirigim a la presó, aïllada entre camps, seguint l'alta torre de vigilància que abans ja hem vist de lluny estant. Passem els tràmits d'identificació fotogràfica, dactilar i de seguretat que ens permetran entrar al recinte penitenciari. Només té deu anys, però té la fredor sòrdida de totes les presons: grans blocs de formigó, portes metàl·liques, vidres dobles i altes tanques de ferro i filferrades.

Presó d'Estremera

Un cop a dins, encara una nova espera en una sala d'hospital. Fibla el cor veure canalla petita amb les seves mares i no em puc treure del cap les esposes i fills d'edats molt curtes d'Oriol Junqueras, Josep Rull i Raül Romeva, reclosos a la mateixa presó, que altres dies passen per aquí. Se'm clava al cap la cançó "La vida és bonica", aquella tan tendra i dura d'Els Pets, i aquell verset evangèlic: "Era a la presó i em vinguéreu a veure".

Per fi, ens criden de nou i per megafonia ens assignen el locutori amb els cognoms del reclús: "Turull Negre, locutorio uno". Efectivament, hi entrem i el Jordi hi apareix al mateix temps, somrient i amb bon aspecte, amb vambes, xandall i samarreta negres. El vidre impedeix que ens puguem saludar més enllà d'intentar xocar els palmells de les mans. La cabina ens fa adonar que amb ell, i també amb ells i elles, som molts els que ens sentim empresonats.

Ens explica que està bé, fort, convençut que l'Estat espanyol

l'ha fet un "ostatge polític", però que no pensa renunciar a res del que han votat democràticament una majoria de catalans. Se sap acompanyat i està decidit a resistir, per més que "això pugui anar per llarg". Ens parla de la sort de compartir cel·la amb Josep Rull i de la bona relació amb els altres reclusos, "que no entenen què hi fem aquí". Parla del pas lent dels dies, enyorant els de casa i patint pels pares. Agraeix les cartes rebudes i la força immensa que donen per mantenir els ànims i conèixer el pols del carrer, des d'un captiveri que reconeix que "encara és més dur" per als companys amb fills més petits que les seves filles, Marta i Laura, de 17 i 21 anys.

Li dol no haver pogut ser tampoc restituit conseller de la Presidència i el fa feliç la caiguda de Rajoy, Sáenz de Santamaria i Millo, "després d'haver causat tanta repressió". Malgrat l'escepticisme que li generen els socialistes espanyols, espera que el nou govern de Pedro Sánchez obri una oportunitat per al diàleg, amb l'ajut de les expectatives favorables de la justícia alemanya per al president Puigdemont. Veuria "un gest mínim per a les famílies" l'acostament dels presos a Catalunya, "però no si és una mesura per justificar un empresonament injust".

Li enviem mil records mentre els minuts s'escolen en una cursa contra rellotge i que amb l'avís d'un timbre es talla de cop el so. Ja està. Ens acomiadem tornant a posar els palmells de la mà al vidre. Sortim del locutori i mentre anem marxant en direcció contrària, el veiem girar-se des del passadís i dir-nos adéu amb un somriure, és el moment més dur.

L'hem vist molt sencer i coratjós, convençut de la necessitat de "no afluixar" les mobilitzacions per la república catalana, que ens encarrega que difonguem. Amb tot, sortim amb un nus a l'estómac. Nosaltres, altre cop fora i ell encara dins. Amb els dos empresonaments ja hi porta més de cent dies. Fins quan? Una pregunta que val també per a la Carme, la Dolors, el Josep, l'Oriol, el Quim, el Raül i els Jordis, que van iniciar

aquest malson el 16 d'octubre.

Agafem el cotxe i tornem cap a casa. En fem més via que a l'anada, però la tornada sempre es fa més llarga. A estones la pesantor del silenci es pot mastegar. Al cap, l'obsessió de no parar fins a treure'ls, fent-los presents arreu.